

N:o 213.

Af Herr **Sven Nilsson** i Österslöf: *Om åtskilliga förändringar i rikets försvarsväsende.*

Efter de meningsskiljaktigheter, som under sednast förflutna åren gifvit sig tillkänna i frågor rörande organisation af vårt försvarsväsende, såväl mellan Regeringen och Riksdagen som inom den sednare och äfven bland allmänheten, har jag ansett att mera viktiga delar rörande detta grannliga ärende icke för närvarande borde hos Riksdagen göras till föremål för förnyad pröfning, på det opinionerna måtte få någon tid att stadga sig närmare, innan några särdeles genomgående eller inverkan förelades till afgörande uti denna högst viktiga fråga. Utaf sådan anledning hade jag icke ämnat inkomma till denna Riksdag med någon framställning i detta ämne. Ofta inträffa likväl händelser, som föranleda att fattade beslut måste ändras. Så äfven med mig i detta fall.

Sedan dels 1867 års och dels sistlidet års Riksdagar i frågor, som äro af betydelse i vår försvarsorganisation, fattat beslut, hvilka ännu icke till någon åtgärd föranledt, har Kongl. Maj:t nu i nådig proposition till Riksdagen föreslagit, bland annat, i sammanhang dermed, att 1,897 man utaf båtsmanshället må med år 1871 från sjö- till landtförsvaret öfverflyttas. Ut i nådig proposition till sistlidet års Riksdag föreslog Kongl. Maj:t äfven, jemte annan ganska betydlig tillökning i indelta infanteriets stamtrupp, att från båtsmanshället måtte till landtförsvaret öfverföras 1,667 man och 230 då vakanta båtsmansrotar, tillsammans samma antal och hufvudsakligen samma nummer, hvilkas öfverflyttande nu föreslagits. I anledning af den förlidet år gjorda framställningen om tillökning i indelta stamtruppens styrka, ansåg sig Riksdagen, under dåvarande förhållanden, icke böra lemna sitt bifall dertill; och i fråga om öfverförande till landtförsvaret af båtsmansnummer, ansåg Riksdagen dessa helst, i mån af afgång, böra tills vidare ställas på vakans.

Det är ej att förmoda, det innevarande års Riksdag fattar annorlunda beslut häri än sistlidet års; men den uti den nådiga propositionen, i fullkomlig strid med hvad Riksdagen förlidet år beslutade, gjorda framställningen är af så principiell vikt, att den ställer hela frågan om försvarsväsendets organisation på dagordningen. Det är nemligen klart, att om man småningom lyckas lappa vårt gamla, murkna och (fastän ej på pap-

peret) i sjelfva verket dyra indelningsverk, så att det blir någorlunda presentabelt såsom armé; så aflägsnas derigenom tiden och tillfället för landet att få en tidsenlig, efter nationens förmåga lämpad, försvarsorganisation, sådan att den kan bereda trygghet och att kostnaderna derfor kunna bäras. Utom hvad Kongl. Maj:t framställt, hafva jemväl motioner blifvit aflemnade, som innehålla åtskilliga viktiga förslag rörande vårt försvar. I anledning häraf har fråga uppstått om att nedsätta ett Särskildt Utskott för behandling af frågor som röra försvarsväsendet.

Till följd af dessa omständigheter, och på det att det Utskott, som kommer att behandla Kongl. Maj:ts ofvannämnda förslag och öfriga försvarsväsendet rörande framställningar, det må blifva Stats-Utskottet eller ett Särskildt Utskott, icke skall genom brist på förslag i annan riktning finna sig förhindradt att behandla frågan om försvarsväsendets ordnande från en mera allmän synpunkt, vill jag, med åberopande af den motivering jag framlagt vid 1867 och 1869 årens riksdagar, föreslå att Riksdagen för sin del beslutar:

- 1:o att hvarje vapenför svensk man har lika pligt till deltagande i fäderneslandets försvar;
- 2:o att på Statens bekostnad underhålles så stor stam för arméen, som anses nödig för att gifva fasthet åt den del, som uttages enligt första punkten, och för att minska de uppoffringar, som blifva oundvikliga, derest denna del skall gifvas en fullständig krigsbildning;
- 3:o att, i följd härmed, indelningsverket upphäfves, så vidt det rör åliggande för viss jord eller lägenhet att uppsätta och utrusta manskap till arméen eller flottan; och
- 4:o att dessa förändringar verkställas under loppet af så lång tid, som finnes lämplig, samt med vilkor, som, efter utredning och pröfning, kunna grundas på billighet och rättvisa.

Anhålles om remiss till Stats-Utskottet; men om Särskildt Utskott tillsättes för behandling af frågor rörande försvarsväsendet till detfa.

Stockholm den 29 Januari 1870.

Sven Nilsson
från Österslöf.